

Змест

Да чытача	8
Да пытання пра аб'ектыўнасць гістарычнага даследавання	12

Раздзел I. Таямніцы зніклых народаў

У пошуках Адама і Евы.....	20
Таямніцы зніклых народаў.....	29
Новы тып крыніц па дапісьмовай гісторыі і роля гістарычнай інфарматыкі ў ягоным асваенні	35

Раздзел II. Этнагенез і этнічная гісторыя беларусаў

Асноўныя вехі этнагенезу беларусаў	40
Усё пачыналася з Русі	85
Наша агульная спадчына	90
Русь	95
Літва	97
Літвіны	103
«Першапачатковая Літва знаходзілася на памежжы сучасных Літвы і Беларусі»: Актуальнае інтэрв'ю	105
«Русь» у складзе Вялікага Княства Літоўскага ў XVI ст.	110
Да пытання пра саманазву беларусаў у перыяд ВКЛ	124
Да пытання пра нацыянальны характар Вялікага Княства Літоўскага.....	127
Сімвал Вялікага Княства	129
Гэты сцяг пачынаўся так... ..	136
Беларусы: станаўленне этнасу і «нацыянальная ідэя»	141
Матэрыял да дыскусіі «Вытокі беларускай ідэнтычнасці» ў часопісе «Studia Slavica et Balcanica Petropolitana»	154

Раздел III. Вялікае Княства Літоўскае: утварэнне і развіццё

Праблемы ўтварэння ВКЛ: агляд беларускай гістарыяграфіі	162
Працэс утварэння Вялікага Княства Літоўскага (XIII—XIV стст.)	174
Пачаткі Вялікага Княства Літоўскага: Падзеі і асобы	180
ВКЛ ад узнікнення да Крэўскай уніі	279
Наваградчына ў палітычных падзеях XIII ст.	322
Каранацыя Міндоўга ў кантэксце падзей сярэдзіны XIII ст.	325
Міндоўг знаёмы і незнаёмы: погляд літоўскага гісторыка	329
Пытанннн больш, чым адказаў	336
Друцкае княства і князі Друцкія	345
Лукомль і Лукомская воласць	366
Спадчына ВКЛ у гістарычнай памяці сучасных беларусаў	380

Раздел IV. Гістарычная дэмаграфія, мікрагісторыя

Дэмаграфія, заселенасць	393
Мікрагісторыя: мінулае ў чалавечым вымярэнні	396
Карэньшчына: тры стагоддзі з жыцця аднаго маёнтка	406
Структуры сям'і і дварагаспадаркі ў гісторыі Еўропы	420
Шматсямейная сялянская дварагаспадарка: рэлікт патрыярхальнага мінулага альбо феномен Новага часу?	436
Дэмаграфічныя паказнікі беларускага сялянства ў другой палове XVIII — першай палове XIX ст.	456
Да пытання пра даставернасць метрычных кніг другой паловы XVIII — першай паловы XIX ст.	471
Дэмаграфічны рост у беларускай вёсцы другой паловы XIX — пачатку XX стагоддзя: прычыны і наступствы	476
Іменны паказальнік	487
Геаграфічны паказальнік	507